Копіювання та розміщення матеріалу на сторонніх сайтах ЗАБОРОНЕНО!!!

ЖАН ДЕ ЛАФОНТЕН (1621—1695) – ФРАНЦУЗЬКИЙ БАЙКАР

Особливості байок. Форма – віршована; дотепні, образні, подробиці з життя французького народу.
Використовував сюжети байок Езопа, Федра, індійських байкарів, а також розробив оригінальні сюжети.
Сюжети байок : жваві, динамічні, нагадують невеличкі сценки з життя, насичені яскравими діалогами.
Байкарська спадщина: 238 байок у 12 збірках «Байки Езопа, перекладені на вірші добродієм де Лафонтеном», назвав їх «**стоактною комедією» французького життя**.
Назви байок: «Цикада і Мурашка», «Лев і Комар», «Вовк і Журавель», «Зачумлені звірі».
Герої Лафонтена говорять вишуканою літературною мовою, освічені
Художні засоби: алегорія, антитеза, сатира

«Вовк і Собака»

Голодний та худий, лиш шкура та кістки,
Вовк за селом зустрів Собаку.
Такий
Великий та гладкий.
Утер би Вовк Собаці маку,—
Тече голодна слинка,
Чи тут до поєдинка?!
Ледь-ледь не пада з ніг.
Перед Собакою покірно ліг
І скаржиться на час цей проклятущий:
— Нещасний я. Голодний та худющий.
Хотів би працювать, та ба —
Знущається судьба:
І праці не дають,
Вкраду — безжально б'ють… —
Собака-простачок Вовкові каже:
— Ходім зі мною. Я і ти
Жить будем, як брати.
Разом робитимем, разом і спати ляжем.
— А що ж робить?
— Подвір'я стерегти...
Пішли в село. В дорозі Вовк побачив:
На шиї в пса
Біда собача:
— Це що? Так шкодить ковбаса?
— Ммм. Це, той... Буває на віку
Сиджу на мотузку.
— Така твоя солодка воля?
Хай краще здохну серед поля,
А не дозволю, мій дружок,
В'язать мене на мотузок!

Аналіз байки

Герої: Вовк (голодний, худий, нещасний, волелюбний) та Собака (ситий, гладкий, простачок, покірний долі)

Тема – розповідь про те, як ситий Собака вирішив допомогти голодному Вовку і привів його в село, та Вовк відмовився все своє життя провести на мотузку.

Мораль. «Не дозволю, мій дружок, В'язать мене на мотузок!

Засуджує: безпринципність, підлабузництво, безвілля

Вчить: цінувати волю, бути гордим, волелюбним

Копіювання та розміщення матеріалу на сторонніх сайтах ЗАБОРОНЕНО!!!

«Зачумлені звірі»

Небесна кара, що її за гріх
Великий наслано на всіх,
Чума — нещадна, люта сила,
Спроможна все живе за день
До решти винищити, впень,
Нещадно звірину косила.
Не кожен хворий помирав,
Та кожен дні лихої скрути
Хотів як-небудь перебути.
Було звіроті не до справ:
Уже не йшли на полювання
Ні хитрі лиси, ні вовки,
І велелюбні голубки
Забули вже за любування.
Лев скликав раду і сказав:
«Напевно, кару Бог послав
Нам за чиюсь тяжку провину.
У кого з нас найбільший гріх,
Хай жертвує собою й від загину
Рятує всіх.
Історія нас вчить: зі скрути
Не вийти без належної покути.
Покаймося ж, мов на духу, при всіх
У всіх своїх тяжких провинах.
Я маю на душі великий гріх:
Я стільки з'їв овець невинних!
Куди подітись від гріха?
Того ще мало:
Я,бувало, З'їдав і пастуха.
Я жертвую собою, як немає
У вас гріхів. Та закликаю вас
Покаятись, як я, бо вмерти має
Найбільший грішник серед нас».
«О царю! — каже Лис.
— Сумлінність ваша може
Всім бути за взірець.
Але хіба то гріх? Та, може,
Ви, ївши тих дурних овець,
їм честь велику виявляли.
А щодо пастухів — який то гріх?
Вони нам стільки дозволяли,
Що краще б їх поїсти всіх».
Підлесники аплодували.
А потім тигри та вовки
Себе картали залюбки.
Та всіх їх так атестували,
Що хижаки, розбійники — і ті,
Здавалося, були святі,
Та встав Осел: «Пригадую, давненько
Ішов я лугом, травка зелененька,
А я голодний — біс і спокусив:
Я, грішний, жмутик і вкусив,
А, щиро кажучи, не мав же права».
«Ганьба! Ганьба!» — зарикала орава.
А Вовк довів — учений писарчук! —
Що цей Осел — падлюка із падлюк,
Паршивий і коростявий — причина
Всіх напастей і лих.
Та мало вішати таких!
Він їв чужу траву! Проклята твар злочинна!
Від них завжди чекай біди.
І заревла громада: «Браво!»
Отак і в нас: є гроші — маєш право,
Немає — то під суд іди.
Переклад Івана Світличного

Аналіз байки

Герої: Лев (цар, монарх, король), лиси, тигри, вовки (улесливі чиновники, судді, підлесники, королівське оточення, що мають владу і гроші), осел (простодушний представник народу, бідняк). Усі верстви суспільства Франції другої половини XVII ст.

Тема — розповідь по те, як лісові звірі обирали під час чуми «найбільшого» грішника.

Мораль: Отак і в нас: є гроші — маєш право, Немає — то під суд іди.

Засуджує: несправедливість суспільства, у якому одним можна все, а іншим — нічого.

Копіювання та розміщення матеріалу на сторонніх сайтах ЗАБОРОНЕНО!!!

Джерела

Клименко Ж. В. Зарубіжна література: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл.- К.: Навч. книга. 2006

Ковбасенко Ю.І., Ковбасенко Л.В. Зарубіжна література: Підр. для 6 кл. - К.: Грамота, 2005.

Півнюк Надія. Зарубіжна література: Підруч. для б кл. загальноосв. навч. закл./Надія Півнюк, Олена Чепурко, Наталя Гребницька.— К.: Освіта, 2006

Фесенко В.І. Зарубіжна література: Підр. для 6 кл.у 2 ч. - К.: Навч.книга, 2004

Хорошилова А. В. Усі уроки зарубіжної літератури. 6 клас. —2-ге вид., випр. — Х. : Вид. група «Основа», 2008.

Чередник Л. А. Світова література. 6 клас: Авторські уроки. — Х.: Веста, 2011